

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

**JAARVERSLAG 2013
DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE
VAN DE
KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE
VAN
WETENSCHAPPEN**

Amsterdam, 2014

1. ALGEMEEN

Sinds 1990 kent de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) een Dierexperimentencommissie (DEC).

De KNAW DEC richt zich primair op de wettelijk voorgeschreven ethische toetsing van dierproeven. Dit houdt in: een afweging van de mate van ongerief van elk proefdier tegen het wetenschappelijk en maatschappelijk belang en de haalbaarheid van het voorgenomen onderzoek.

Toetsing van de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek waar een aan de commissie voorgelegd onderzoeksplan onderdeel van uitmaakt behoort in eerste instantie niet tot de taken van de DEC. Toch is een indruk hiervan noodzakelijk om tot een goede afweging te kunnen komen. Daarom dienen dierproeven, die ter toetsing worden voorgelegd aan de DEC, van te voren op hun wetenschappelijk kwaliteit te zijn getoetst. Dit gebeurt door de werkgroep leider van de betreffende werkgroep of de directeur van het betreffende (KNAW-)instituut. De DEC vergewist zich er te allen tijde van dat deze wetenschappelijke toetsing heeft plaatsgevonden. Zo niet, dan wordt er geen advies over de voorgestelde experimenten uitgebracht.

Conform de wet- en regelgeving wordt er binnen de KNAW alleen dierexperimenteel onderzoek uitgevoerd nadat er een positief advies is afgegeven door de DEC. De onderzoeksplannen van alle onderzoeksgroepen binnen KNAW-instituten die dierexperimenten uitvoeren in de zin van de wet, het Nederlands Instituut voor Neurowetenschappen (NIN), het Hubrecht Instituut voor Ontwikkelingsbiologie en Stamcelonderzoek (HI) en het Nederlands Instituut voor Ecologisch Onderzoek (NIOO) worden door de KNAW-DEC van een advies voorzien. Daarnaast zijn er adviezen uitgebracht over de onderzoeksplannen van een aantal andere vergunninghouders: het Nederlands Instituut voor Onderzoek aan de Zee (NIOZ), Stg. DLO Alterra, Stg. RAVON en Jasja Dekker Dierecologie.

Het Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie onderzoek (NIOO-CEME) is geen onderdeel meer van de KNAW.

2. DE PROCEDURE

Een aanmeldingsformulier met een voorgenomen dierproef wordt aan de proefdierdeskundigen (ex art 14 Wod) voorgelegd. Eén van de proefdierdeskundigen is tevens secretaris van de DEC. De proefdierdeskundigen bespreken de aanvraag met de onderzoeker en geven advies waar nodig. Bovendien controleren zij of aan additionele voorwaarden (fokvergunningen, huisvesting volgens COGEM-inschalingen, vergunningen/ontheffingen in het geval van dieren in/uit het wild) is of nog moet worden voldaan. Alleen op deze wijze door de proefdierdeskundigen behandelde aanmeldingen worden in de vergaderingen van de DEC besproken.

3. DE KLEINE COMMISSIE

Conform het huishoudelijk reglement kunnen bepaalde experimenten buiten de reguliere DEC-vergaderingen afgehandeld worden. Het betreft experimenten met gering ongerief voor de dieren (met uitzondering van primaten), experimenten met matig ongerief die bij herhaling volgens een vast protocol worden uitgevoerd en die eerder door de voltallige DEC van een positief advies zijn voorzien, dan wel amendementen op lopende onderzoeksplannen, waarbij niet sprake is van een verandering in het ongerief of verandering in de vraagstelling. Dergelijke onderzoeksplannen en amendementen kunnen in een kleiner comité, met de proefdierdeskundigen als adviseurs, van een advies worden voorzien. De samenstelling van deze kleine commissie kan wisselen. Ook worden amendementen waarin een verlenging van de looptijd van het oorspronkelijke advies wordt aangevraagd op deze wijze door een kleine commissie afgehandeld. Deze adviezen worden ter kennisname naar de commissie gestuurd en besproken in de voltallige DEC vergadering.

Alle overige amendementen en alle onderzoeksplannen worden besproken in de reguliere DEC vergaderingen of in schriftelijke spoedrondes waarbij alle leden van de DEC hun inbreng hebben. Alle adviezen worden na instemming door de vergunninghouder door het DEC-secretariaat aan de indieners toegezonden.

Naast de ethische toetsing van voorgenomen dierexperimenteel onderzoek houdt de DEC zich ook in een algemener kader actief bezig met zaken rond proefdieren en dierproeven binnen en buiten de KNAW. In grote lijnen worden de nieuwbouw/verbouwplannen, werkwijzen etc. besproken. Het afgelopen jaar heeft de DEC zich bijvoorbeeld ook uitgebreid bezig gehouden met de consequenties van het per 1 januari 2013 van kracht worden van de nieuwe Europese Directive en de herziening van de huidige Wod. De DEC vergadert elk jaar op verschillende locaties om zich ook ter plaatse op de hoogte te stellen van zaken rond proefdieren en dierproeven. De DEC is lid van de NV-DEC. Verschillende leden participeren actief in de activiteiten van deze vereniging.

De DEC nodigt regelmatig werkgroepleiders van de verschillende instituten/vergunninghouders uit om het onderzoek van hun werkgroep te komen toelichten en de verschillende bij de DEC aangemelde onderzoeksplannen in het bredere kader van de onderzoekslijn van de groep/instituut te plaatsen. Vergunninghouder van de KNAW is via de uitgebrachte adviezen bekend met de voorgenomen dierproeven maar wordt ook tijdens regulier overleg met proefdierdeskundigen en tenminste 2x per jaar met de voorzitter van de DEC op de hoogte gehouden van ontwikkelingen, activiteiten en standpunten van de DEC. Minimaal 1x per jaar woont de vergunninghouder (een gedeelte van) een DEC-vergadering bij.

Binnen de KNAW valt een gedeelte van het onderzoek waarbij dieren betrokken zijn buiten de kaders van de Wet op de dierproeven. Formeel is hiervoor geen advies van een Dierexperimentencommissie nodig. Voorbeelden hiervan zijn het doen van onderzoek aan embryo's van zebravissen (waarbij geen sprake is van een aangetast fenotype) en sommige experimenten met dieren in hun biotoop (zie ook punt 7).

4. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

- Lid 1 voorzitter, geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven
- Lid 2 dierproeven, vertegenwoordiger NIN
- Lid 3 alternatieven, dierproeven, vertegenwoordiger NIOO
- Lid 4 dierproeven, vertegenwoordiger NIN
- Lid 5 alternatieven, geen arbeidsverhouding
- Lid 6 ethiek, geen arbeidsverhouding, niet betrokken bij dierproeven
- Lid 7 proefdieren en hun bescherming, alternatieven, ethiek, geen arbeidsverhouding
- Lid 8 proefdieren en hun bescherming NIN

ambtelijk secretaris

secretaris/proefdierdeskundigen

De leden vanuit de instituten zijn niet betrokken bij de totstandkoming van adviezen over onderzoeksplannen vanuit hun instituut. Zij kunnen op dat moment optreden als adviseur.

5. AANTAL VERGADERINGEN

In 2013 vergaderde de Commissie 12 keer plenair. Via een kleine commissie zijn schriftelijk 32 reacties naar aanleiding van door de voltallige commissie uitgebrachte adviezen beoordeeld. De voltallige commissie heeft over 9 onderzoeksplannen via een schriftelijke spoedronde een advies uitgebracht.

6. OVERZICHT IN BEHANDELING GENOMEN ONDERZOEKSPANNEN 2013

(zie bijgaand overzicht)

7. PROBLEMEN / KNELPUNTEN

De DEC van de KNAW behandelt relatief veel onderzoeksplannen die betrekking hebben op onderzoek met dieren in het wild.

Formeel vallen experimenten waarbij geen sprake is van invasieve handelingen of het toepassen van anesthesie maar waarbij wel sprake is van een (vaak aanzienlijk) risico op ongerief, met dieren in hun biotoop buiten de op dit moment geldende handhavingskaders van de Wod. Dit betekent dat formeel voor dit type experimenten geen DEC-advies nodig is. In het afgelopen jaar hebben desondanks de vergunninghouders een aantal keren dit soort experimenten middels een onderzoeksplan ter advisering aan de DEC voorgelegd. Deze adviesrondes zijn opgenomen in het overzicht in de bijlage.

De betreffende vergunninghouders evenals de commissie zijn van mening dat voor alle experimenten in het wild met een risico op ongerief bij de betrokken dieren een ethische afweging gepast is.

8. TRANSITIE NAAR DE NIEUWE WET OP DE DIERPROEVEN

Per 1 januari 2013 is de nieuwe Europese richtlijn van kracht. Het is de verwachting dat in de loop van dit jaar ook de nieuwe Wet op de dierproeven van kracht zal worden. De toetsingsprocedure voor nieuwe onderzoeksplannen en voor wijzigingen van nieuwe en nu nog lopende onderzoeksplannen zal naar verwachting op dat moment anders gaan verlopen..

Ter vermijding van extra administratieve lasten bij het in de nieuwe situatie verlengen van de looptijd van nu lopende adviezen heeft de vergunninghouder KNAW in overleg met de DEC besloten tot een tussentijdse verlenging van de geldigheid van alle lopende adviezen tot 1 januari 2018.

De commissie heeft in haar vergadering van 13 december 2013 hierover adviezen uitgebracht.

DEC-KNAW: Overzicht in behandeling genomen onderzoeksplannen in 2013

Vergunninghouder: Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW)

Organisatorische werkeenheid: KNAW Nederlands Herseninstituut (voorheen Nederlands Instituut voor Neurowetenschappen)								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15				2 jaar
3	03	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
4	04	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	15	positief advies			1 jr 10 mnd
5	05	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	2,15				2 jaar
6	06	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
7	07	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
8	08	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	15	positief advies			2 jaar
9	09	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,6,12,15,26	positief advies			2 jaar
10	10	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,12,15			6	2 jaar
11	11	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15				2 jaar
12	12	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jr 10 mnd
13	13	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
14	14	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,15	2 jaar
15	15	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
16	16	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	2 jaar
17	17	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15			2	4 jaar
18	18	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2,3,15	3 jaar
19	19	37 andere wetenschappelijke vraag	ingetrokken					
20	20	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	21				3 jaar

21	21	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
22	22	37 andere wetenschappelijke vraag	???					
23	23	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jr 11 mnd
24	24	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	2,3,6,15				2 jaar
25	25	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,6				1 jr 11 mnd
26	26	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	5,26				4 jaar
27	27	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6				2 jaar
28	28	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	26				2 jaar
29	29	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,5,15				2 jaar
30	30	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
31	31	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,6,12,15				4 jaar
32	32	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3				2 jaar
33	33	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
34	34	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,10,15,21	positief advies			2 jaar
35	35	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,12,15				3 jr 10 mnd
36	36	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,6,15	positief advies			3 jr 11 mnd
37	37	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,10,15	loopt nog			
38	38	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				7,17	3 jr 5 mnd
39	39	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	15	positief advies	7		??
40	40	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
41	41	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,10,15,27				2 jaar
42	42	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15				3 jaar
43	43	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6				2 jaar
44	44	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	11,15		15		2 jaar
45	45	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	2 jaar
46	46	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3				3 jaar
47	47	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	4,15,26				2 jaar
48	48	37 andere wetenschappelijke vraag	ingetrokken					
49	49	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,6				2 jaar.
50	50	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,6,15				2 jaar
51	51	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
52	52	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
53	53	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,12			4	3 jaar
54	54	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				3 jaar
55	55	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,15	positief advies			3 jaar

56	56	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,21			2	2 jaar
57	57	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
58	58	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15				2 jaar
59	59	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	7,15			3,15	2 jaar
60	60	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15			15	3 jr 11 mnd
61	61	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
62	62	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,10				3 jr 11 mnd
63	63	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3				2 jaar
64	64	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15			3,15	4 jaar
65	65	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,6,15	loopt nog			
66	66	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	4 jaar
67	67	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,12.15.23	positief advies			4 jaar
68	68	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				4 jaar
69	69	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					4 jaar
70	70	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				4 jaar
71	71	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	19		7		3 jr 11 mnd

Organisatorische werkeenheid: KNAW Hubrecht Instituut voor Ontwikkelingsbiologie en Stamcelonderzoek								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	0101	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
2	0601	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6				3 jr 1 mnd
3	0801	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				26	1 jr 11 mnd
4	1001	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jr 11 mnd
5	1002	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
6	1003	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				4 jaar
7	1004	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,12				3 jaar
8	1005	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jr 1 mnd
9	1006	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				26	3 jr 1 mnd
10	1007	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					4 jr 1 mnd
11	1008	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15.23				4 jr 1 mnd
12	1009	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	15	positief advies			3 jaar
13	1010	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6				2 jaar
14	1011	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15				2 jaar
15	1012	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	26				3 jaar

16	1013	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	4,15				2 jaar
17	1014	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	11,15				3 jaar
18	1015	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					4 jaar
19	1016	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3				2 jaar
20	1017	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	6,7,15	loopt nog			
21	1018	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden					2 jaar
22	1019	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15			26	3 jaar
23	1020	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
24	1021	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	26				4 jaar
25	1022	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					4 jaar
26	1601	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6				2 jaar
27	1801	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15				2 jaar
28	1802	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	10,22				2 jaar
29	1803	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15				2 jaar
30	1804	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	6,21	loopt nog			
31	1805	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	6	positief advies	1		4 jaar
32	2101	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	2 jaar
33	2102	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	2 jaar
34	2103	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
35	2104	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
36	2105	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	7				4 jaar
37	2106	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3				2 jaar
38	2107	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	2 jaar
39	2108	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	2 jaar
40	2109	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15			23	2 jaar
41	2110	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,6,15, 21				2 jaar
42	2111	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
43	2112	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					4 jaar
44	2301	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	5,6,7,12	positief advies			2 jaar
45	2302	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	26		5		2 jaar
46	2303	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15,26		1		2 jaar
47	2304	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	2,3,6,12, 14	positief advies			2 jaar
48	2305	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15				2 jaar
49	2306	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15				2 jaar

50	2307	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6				2 jaar
51	2401	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	2,6,12,15	positief advies	1		1 jaar
52	2402	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	26				2 jaar
53	2501	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				10	3 jaar
54	2502	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6				2 jaar
55	2503	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	5,12			3	1 jr 11 mnd
56	2504	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15		15	6,26	3 jaar
57	2701	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				29	2 jaar
58	2901	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	2,6,15				3 jaar
59	2902	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15,22,26				3 jaar
60	2903	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	2,6,15				3 jaar
61	2904	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	2,6				3 jaar
62	2905	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar

Organisatorische werkeenheid: KNAW Nederlands Instituut voor Ecologie								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	2,3,10,13,14,15			18, 25	1 jr 10 mnd
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	14			25	2 jaar
3	03	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				25	4 jr 7 mnd
4	04	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15			25	2 jr 1 mnd
5	05	37 andere wetenschappelijke vraag	ingetrokken					
6	06	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15			25	2 jaar
7	07	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	6,10,16	positief advies		25	5 jaar
8	08	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	14,15	positief advies	1	25	1 jaar
9	09	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				25, 29	2 jaar
10	10	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				25	2 jaar
11	11	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	6,15			25	2 jaar
12	12	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15		1	25	4 jaar
13	13	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15			25	4 jaar
14	14	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			1	25	4 jr 1 mnd

Vergunninghouder: Stg. DLO Alterra								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15,25	2 jaar
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				25	3 jr 7 mnd

Vergunninghouder: Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Zee								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,6,15	positief advies		25	1 jaar
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,6,14			3, 25	3 jr 10 mnd
3	03	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15			15, 25, 26	4 jaar

Vergunninghouder: JDD								
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	3,15			25	2 jaar
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies	15,22			25	3 jr 10 mnd

Vergunninghouder: RAVON								
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3, 15, 25	3 jr 1 mnd

Verklaring codes vragen, voorwaarden, opmerkingen

1. Rapportage
2. Analgesie/anesthesie
3. Ongerief
4. Monitoring dieren
5. Humane eindpunten

11. Huisvesting/Verrijking
- 12 Modelkeuze
13. Wetenschappelijke beoordeling
14. Deskundigheid
15. Proefopzet

21. Overwegingen
22. Meetparameters
- 23 Belang
24. Vergunning Biotechnologie
25. Artikel 11 ontheffing

6. Aantal dieren
7. Experimentele handelingen
8. Alternatieven
9. Teststof
10. Doel onderzoek

16. Regelgeving/Code of Practice
17. Looptijd advies
18. Meekijken/Rapportage PDK
19. Euthanasie
20. Fokschema/Overschot

26. Tekstuele aanpassing
27 Afweging
28. Buiten handhavingskader Wod
29. Formeel geen dierproef